

Reacties op de dialektartikelen

Diverse lezers reageerden op het tweede artikel over het Hilversums dialect in de vorige aflevering van dit tijdschrift. Hieronder hun aanvullingen en opmerkingen.

1. De heer C.F. Peters (84) uit Hilversum meldde dat hij een heleboel van de opgetekende woorden en uitdrukkingen herkende. Toen ik een jaar of veertien was, kende ik een tuinman die veel van die woorden gebruikte.

- Sausemangele = pinda's
- Koেকেlezaantje = lieveheersbeestje

2. Mevrouw J. van Käss-van Rensen (77) uit Baarn kan zich nog enkele uitdrukkingen herinneren die door haar ouders werden gebruikt:

- pas op, ik geef je een timmer = klap
- bakkie halen / bakkie drinken = koffie drinken
- het is niet voor de varkens gebrouwen = (om zich te verontschuldigen bij het drinken van alcohol)
- kom je over de kop, dan kom je over de staart = (bij noodgedwongen grote uitgaven, die eigenlijk niet betaald konden worden)
- de mee, temee, temet = meteen, straks
- voort = straks, dadelijk
- koekelesaantje = lieveheersbeestje
- kasausies = ongepelde pinda's
- sausemangele = waarschijnlijk soort amandel (mangele is een verouderd woord voor amandel. Misschien joods?)

3. En Piet Timmer uit Loosdrecht schreef ons:

Heel lang geleden heb ik eens wat uitdrukkingen opgeschreven die mijn goede Hilversumse vader (1893) en dito moeder (1895) vaak, en vooral onder elkaar, gebruikten. Daar kwam nog bij dat mijn vader door zijn Larense moeder (Majoor) een komische mixtaal Hilversums/Larens in voorraad had.

De verklaring voor enkele in het artikel genoemde woorden met een vraagteken:

- het is licht om dicht = het maakt niet veel uit
- door de dirkedons heenbijten = flink zijn en doorzetten
- koekelezaantjes = Onzelveheersbeestjes; koekelezanen

werd ook als werkwoord gebruikt in de zin van 'niet zeuren'

- miers(ig) = scherp zoet
- ries doen = wild, woest zijn
- sausemangele = pinda's

Nu ik toch bezig ben:

- aangekleed gaat uit = overdreven netjes
- ampart = apart
- voor de askas = voor de flauwe kul
- bletje = bladje
- bokkum = gebakken haring
- bollekoek = ontbijtkoek
- bolletjes aan doen = kalmpjes aan
- figulère = voor elkaar brengen
- gesjochten zijn = de klos zijn
- geut = goot
- zijn goddelijke driegang gaan = hij doet zijn eigenwijze zin maar
- gort allemachtig
- 't haartje betoeterd zijn = of je gek geworden bent
- ik hobbel wel even mee = ik ga wel even mee
- husse husse met je neus ertussen
- Jan-één-arm = zielige plant met een enkele tak
- dat is me te jauker = te duur
- klabbes = kruisbes
- labberdepoepie = niets waard
- niks an te doen – lap op je schoen
- 't ongans eten
- lopen voor schobberdebonk
- sleef = soort opscheplepel met gaatjes
- strakkies = straks
- te veld gaan = er resoluut op uit trekken
- verschimmeld = beschimmeld
- ik kom voort = ik kom dadelijk
- wijgewaad = in plaats van wagenwijd
- vullles(vat) = vuilnis(vat)
- dat is 's werelds beloop
- zaddoek = zakdoek

EdP

Restauratie St. Vituskerk officieel van start

Met de opdracht de torenhaan naar beneden te laten komen heeft mevrouw H.C. Heerschop, wethouder van de gemeente Hilversum, op 6 november het officiële startschot gegeven voor de tien jaar durende restauratie van de R.K. St. Vituskerk aan de Emmastraat in Hilversum. Met een grote mobiele kraan zijn de haan en het 680 kg wegende smeedijzeren kruis van de torenspits getild en naar beneden gebracht voor restauratie.

De restauratie, die gezien de slechte staat waarin het kerkgebouw verkeert niet langer kon worden uitgesteld, zal de komende tien jaar in fases plaats gaan vinden.

Gedurende de eerste fase van de restauratie wordt alleen de grote toren van de St. Vituskerk onderhanden genomen. De feitelijke restauratie-werkzaamheden werden de afgelopen weken voorafgegaan door het in de steigers zetten van de 98 meter hoge kerktoeren. Een aantal gespecialiseerde steigerbouwers had daar een grote klus aan. De bouwlift die nodig was voor de restauratie reikt tot een hoogte van 78 meter; de laatste 20 meter zijn uitsluitend met trappen bereikbaar. De steigers, die vanuit het gehele Gooi te zien zijn, zijn inmiddels technisch goedgekeurd.

Per portofoon gaf de wethouder op 6 november jongstleden het startsein voor de restauratie van de St. Vituskerk.

Ondanks het feit dat de Rijksdienst voor de Monumentenzorg het gebouw afgelopen jaar officieel heeft aangemerkt als 'Kanjermonument', moet ook de St. Vituskerk zelf een enorm bedrag opbrengen om de restauratie te kunnen betalen. Zo is alleen voor de restauratie van de toren al een bedrag van €700.000 nodig. Met de toegekende subsidie van ruim anderhalf miljoen euro komen de totale kosten van de restauratie van de toren van de St. Vituskerk daarmee op ruim 2,2 miljoen euro. Op verzoek van het kerkbestuur is een speciale commissie aan het werk gegaan om de benodigde gelden tijdig bij elkaar te brengen. Een van de mogelijkheden die Hilversummers en andere Gooiers hebben om hun betrokkenheid te tonen bij de St. Vitus, is toe te treden tot de Vrienden van de Vitus. Meer informatie daarover op internet: www.vitus.nl. Naar verwachting zal de restauratie van de toren van de St. Vituskerk eind 2004 zijn voltooid.

Bij de restauratiewerkzaamheden van de St. Vituskerk wordt nauw samengewerkt met de Loosdrechtse architect Paul van Vliet en bouwonderneming Schakel & Schrale bv, onderdeel van HBG Bouw en Vastgoed bv, die als hoofdaannemer de leiding heeft over de werkzaamheden. Bogaerts-van Nuland bv uit Ravenstein is als onderaannemer betrokken bij het vernieuwen van de dakbedekking, terwijl de glas-in-loodramen zullen worden gerestaureerd door Glasatelier Stef Hagemeier uit Tilburg.

Voor informatie en donatie:

Stichting Restauratie Rijksmonument Vituskerk Emmastraat te Hilversum – Rabobank Rekeningnummer **328210080** – www.vitus.nl